No. 157. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Woensdag 4 Julij.

Frankrijk.

PARIJS, den 1sten Julij.

De *Moniteur* behelst heden de wet, waarbij die van 21 april 1832 en van mei 1834, betrekkelijk de vreemde vlugtelingen, verlengd geworden.

— De commissie belast met het onderzoek der regtsstudien heeft gisteren hare eerste zitting gehouden en onder anderen besloten, dat verscheidene harer leden, om te beter aan dat oogmerk hunner taak te voldoen, de onderscheidene leerstoelen in het regt in het koningrijk persoonlijk zouden gaan bezoeken.

— De Koningin der Belgen (prinses *Louise*) wordt den 7den in deze hoofdstad verwacht; er zijn voor hare ontvangst bevelen naar Reims gezonden.

— In de gewone correspondentie leest men heden: » *Lucien Bonaparte* heeft zich, weinige dagen geleden, in den schouwburg te Manheim, in de loge der groot-hertogin van Baden vertoond. Hij kwam van de Rijn-oevers, waar hij met zekere schijnvertooning de vestingen had bezocht. Sedert is hij eensklaps verdwenen en men weet op het oogenblik niet waar hij zich bevindt. [Men zal zich herinneren, dat uit Spiers gemeld is, dat deze prins aldaar aangekomen en voornemens was daar eenigen tijd te vertoeven.] Wat den prins *Lodewijk Napoleon* betreft, het schijnt dat het ministerie werkelijk vrees heeft gekoesterd, dat dezelve op de gedachte mogt gekomen zijn om zich door het hof der pairs, als schrijver van het door den luitenant *Laity* uitgegeven vlugschrift te laten vonnissen. Men zal uit dien hoofde niet verzuimd hebben een aantal geheime agenten naar de zijde van Zwitserland uit te zenden om deszelfs stappen na te gaan en om hem te beletten den voet op het fransch grondgebied te zetten."

— Een nieuw dagblad, *le Nouvelliste*, moet heden avond voor het eerst verschijnen. Het kondigt aan tot zijne stichters en staatkundige beschermers te hebben de heeren *Thiers* en *Ganneron*, en schijnt in den geest der oppositie te zullen geschreven worden.

— Uit de departementen heeft men reeds een aantal berigten ontvangen over de ontvangst der huiswaarts keerende gedeputeerden hun in hunne haardsteden aangedaan. Op vele plaatsen heeft men dezoodanige leden der kamer die voor de vermindering van de 5 pCt. renten hebben gestemd, deswege gelukwenschingen en dankzegging gebragt. Men voorziet daaruit hier te meer, dat dezelfde kwestie in de volgende zitting der kamers op nieuw ter spraak zal worden gebragt; ook het ministerie schijnt dit wel te verwachten; deszelfs organen althans zoeken nu te betoogen, dat de verwerping van het voorstel tot reductie slechts de zege was van het gevoelen des kabinets, hetwelk alleen om de ongeschikte tijdsgelegenheid zich tegen de onmiddellijke aanneming van de conversie had moeten verzetten.

— Te Toulon heeft men den 26sten tijdingen uit Algiers tot den 23sten, met depeches van daar, van Bona en van Constantine ontvangen. Te Algiers en in het gewest heerschte overal rust en hield men zich druk bezig met plannen van bebouwing en kolonisatie. De gouverneur-generaal had reeds een aantal vergunningen gegeven voor den aanleg van etablissementen in de nabijheid van Blida. De Arabieren van het oostelijk gedeelte bleven de markten van het noodige voorzien. De hitte was reeds vrij sterk; evenwel had de arbeid aan de onderscheidene legerkampen in de provincie nog niet behoeven gestaakt te worden. Algiers zelf werd meer en meer verfraaid.

Uit brieven uit Tunis van den 11den Junij verneemt men, dat de *Jena*, aan boord van welk schip de schout-bij-nacht *Lalande* zich bevindt, en de brik *Eclair*, nog steeds op de reede lagen. De schout-bij-nacht had verscheidene conferentien met den franschen consul en den Bey gehad en de bestaande moeijelijkheden waren bijna uit den weg geruimd; evenwel bleven de schepen nog eenigen tijd op de reede.

Te Toulon was men ieder oogenblik het britsch eskader, van Napels komende, wachtende.

— In het *Journal du Havre* leest men: De kapitein *Meriel*, kommandant van de brik *l'Uni*, den 15den April van Buenos Ayres vertrokken, meldt, dat bij zijn vertrek van de reede, de schepen die de blokkade uitmaken, een bombardeer-vaartuig van Rio Janeiro wachtende waren, welke de stad, die steeds door fransche oorlogsvaartuigen naauw ingesloten werd, zou bewerpen.

— Uit Madrid heeft men tijdingen tot den 24sten. De senaat had den vorigen dag de discussie over de tienden aangevangen; slechts twee redenaars hadden nog gesproken: de heer *Martin de los Heros*, welke zich tegen de tienden had verklaard en de bisschop van Cordoa die den vorigen spreker in eene lange rede had beantwoord. De discussie zou den 25sten worden voortgezet, wanneer de gewezen president van den raad, *Calatrava*, tegen het ontwerp het woord zoude voeren. — De gedeputeerden hadden zich den vorigen dag zich met de discussie over een ontwerp opzigtelijk het lager onderwijs bezig gehouden.

Er waren te Madrid wederom geruchten nopens eene wijziging in het ministerie in omloop; maar daar werd weinig aan geloofd.

Voorts liep er het gerucht, dat de troepen van den generaal *Narvaez* de bende van *Palillos* in de omstreken van Tembleque geslagen en verstrooid hadden.

De Madridsche beurs was stil en zonder variatie.

Van de spaansche grenzen en omtrent de jongste krijgsgebeurtenissen in de Baskische provincien, heeft men heden geene nadere tijdingen.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fondsnotering.

Duitschland.

FRANKFORT, den 30sten Junij.

In een brief uit Warschau wordt de vrees te kennen gegeven, dat Z. M. Keizer *Nikolaas*, dien men aldaar regtstreeks uit Berlijn verwacht had, nog wederom dit jaar aan de hoofdstad van Polen de eer zijner tegenwoordigheid niet zoude gunnen, en wel omdat men bij Hoogstdenzelven nog geenszins de verbolgenheid geweken waande, welke de Poolsche opstand bij dien monarch verwekt moest hebben. Velen meenden evenwel, dat de verhevene denkwijze van den russischen monarch voor het niet bestaan van een dergelijken wrok ten waarborg strekte, en dat men met zekerheid op een bezoek van den Keizer kon rekenen.

— Volgens een berigt uit Hanover van den 29sten, was de kabinets-minister *von Schele* naar Osnabrugge vertrokken, alwaar de Koning den 26sten aangekomen is, om Z. M. van den loop der beraadslagingen in de beide kamers over het constitutie-ontwerp in te lichten en Hoogstdeszelfs bevelen te vragen. In Hanover liep het gerucht, dat Z. M. belast zou hebben om de zittingen der stendenvergadering te schorsen.

Bij Hoogstdeszelfs aankomst te Osnabrugge, is Koning *Ernst August* door den magistraat, met den burgemeester *Stüve* aan het hoofd, aan de stadspoort ontvangen en zijn hem de sleutels aangeboden geworden. Z. M. zou twee dagen te Osnabrugge vertoeven en alsdan zijne reis, over Lingen en Aurich, vervolgen.

— Den 25sten dezer hebben de Keur-Hessische stenden over de middelen geraadpleegd om den hinderpaal die tusschen de volksvertegenwoordiging en de landsregering bestaat, — het vraagstuk namelijk over de inkomsten der Rotenburgsche domeinen — uit den weg te ruimen, en dit wel langs eenen anderen weg dan welke door de vorige vergadering gevolgd was (en die hare ontbinding heeft ten gevolge gehad), zonder echter het regt der regering te erkennen. De leden met het doen van voorstellen deswege belast, hebben geopperd om deze questie — wat de hoofdzaak betrof — aan de uitspraak der bondsvergadering te onderwerpen. Alvorens de beraadslagingen hierover aanvingen, legde evenwel de commissaris des keurprinsen de verklaring af dat de regering nooit hare toestemming tot eene dergelijke uitwijzing der zaak geven zoude; zoodat de stenden weder tot het besluit moesten komen, om de zaak nogmaals in handen eener commissie te stellen.

— Men wil alhier, uit de omstandigheid dat de graaf *Matuschewitz*, laatstelijk gezant van Z. M. Keizer *Nikolaas* te Napels, en vroeger bij de Londensche conferentie, den russischen vice-kanselier op diens reize naar Töplitz vergezelt, opmaken dat deze diplomaat in zijne laatstgenoemde betrekking hersteld zoude worden, zoo het er toe mogt komen dat die conferentie weder hare toevlugt tot protokollen nam. Men gelooft eveneens dat de zending van den eersten secretaris der russische ambassade alhier, de hofraad *Menkeloff*, die zich naar 's Hage begeven heeft, hierop betrekking heeft.

De graaf en gravin *Rossi* worden hier binnen kort uit Parijs verwacht, om nog verscheidene weken hier te vertoeven, vóór derzelver vertrek naar St. Petersburg.

— In een schrijven van den Rijn, van den 24sten wil men weten dat de vriendschappelijke betrekkingen tusschen den keizer van Rusland en den koning der Franschen, sedert het verblijf van eerstgenoemden te Berlijn, bijzonder toegenomen zouden wezen, en van daar zelfs een schrijven van den keizer naar Parijs zijn gezonden, waarin hij koning *Lodewijk Philips* geluk zoude wenschen met zijne wijze, den vrede behoudende staatkunde.

— Van den Nederrijn wordt het volgende geschreven, onder dagteekening van den 25sten: » Het heeft iedereen [illegible]

de pauselijke breve waarbij het bestuur des keulschen dom-kapittels erkend wordt tot nog toe niet openbaar is gemaakt. Wel hebben onze dagbladen den voornamen inhoud uit de Münchener couranten overgenomen (zie ons n°. 138), maar tot dus verre mist deze zaak haar officieel karakter. Men heeft reeds vermoed dat de pruissische regering zich verart zou hebben tegen eene openbaarmaking van deze breve van de zijde des kapittels, daar de vorm van dezelve in vele opzigten niet aangenaam aan die regering was. Thans verneemt men, eindelijk, dat de zwarigheid tegen de publiekmaking van eenen geheel anderen kant is gekomen, en wel van de zijde des kapittels zelven, hetwelk niet met de verklaring van den roomschen stoel tevreden is. Den leden van hetzelve, die allen een even vasten wil, als een scherpzinnig oordeel bezitten, heeft het namelijk geërgerd, dat Dr. *Husgen* in de genoemde breve niet als bestuurder van het kapittel, maar slechts als generaal-vikaris van den aarts-bisschop, erkend wordt. Hierdoor wordt het standpunt van den heer *Husgen* niet alleen onzeker; maar het kapittel acht zich op deze wijze ook in zijn regt, om een bestuurder en hoofd te benoemen zonder de goedkeuring des afwezigen aartsbisschops, aangerand. Het kapittel gedoogt echter niet, dat men hetzelve in deze bevoegdheid iets te kort doe en beweert dezelve onbepaald te mogen uitoefenen, op de gronden welke in een onlangs te Keulen verschenen vlugschrift, dat kennelijk onder den invloed van het kapittel geschreven is, worden opgesomd. Men verzekert dat de protestatie van het kapittel reeds naar Rome is opgezonden, terwijl men er niet aan twijfelt of aan dezelve zal, met opzigt tot eene bondige en bekwame behandeling niets ontbreken. — In allen gevalle, wordt de schikking der kerkelijke geschillen aan het pruissisch gouvernement hierdoor weder onmogelijk gemaakt, en zeker is het dat hierdoor weder maanden zullen verloren gaan, ten zij de berigten van Prins *Willem* over de stemming der provincien die hij bereisd heeft, het Berlijnsch kabinet tot eenen stap mogten bewegen, die nog steeds door velen gehoopt, door verderzienden echter gevreesd wordt. Het is niet te ontkennen, dat de aanwezigheid van den Prins, die men zich gevleid had, de laatste sporen van gisting in de gemoederen te zullen uitwisschen, dezen uitslag niet gehad heeft. De minzaamheid van dien doorluchtigen reiziger kon niets uitwerken op lieden die voorbedachtelijk vermeden om in aanraking met hem te komen."

— Uit Lucern schrijft men van den 24sten julij, dat het aan twee commissarissen die, door het kanton Zurich, ter bemiddeling naar het kanton Schwijz en naar de regering van het voorzittend kanton waren afgevaardigd, gelukt was om het eerstgenoemde tot de ontwapening van deszelfs militie te bewegen en bij het laatstgenoemde te bewerken, dat het den afloop der districts-landdagen, die den 24sten in Schwijz moeten plaats hebben, zou afwachten; alvorens dit kanton door bondstroepen te doen bezetten. De verbittering tusschen de twee partijen in het kanton was echter toenemende.

— Te Weenen waren den 25sten junij genoteerd: 5 pCt. Met. 107; 4 pCt. 100½; 3 pCt. 82⅝; Bankact. 1455½.

Nederlanden

BREDA, den 3den Julij.

In den laten namiddag van den 29. Junij, is er binnen de gemeente Bokhoven, district Waalwijk, een brand ontstaan, die zoo snel toenam, dat men met de meeste inspanning, de kapitale woonhuizinge, bewoond wordende door den heer *van Eyck*, benevens de daarachter staande schuur, niet heeft kunnen behouden en beiden in korten tijd eene prooi der vlammen zijn geworden. De huisinge was voor brandschade verzekerd. Men wist de oorzaak van den brand niet.

— Bij besluit van den 28sten Junij ll. heeft het Z. M. behaagd de bij besluit van 23. December 1818, n°. 20, ingestelde commissie van gratie, belast met het adviseren op aan den koning ingediende verzoeken om gratie en kwijtschelding van straf, te ontbinden, onder betuiging van Hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid en dank voor de belangrijke diensten welke de leden uit het Hooggeregtshof te 's Gravenhage, die laatstelijk de commissie van gratie hebben uitgemaakt, aan Hoogstdezelve in die hoedanigheid bewezen hadden.

— Door Z. M. is goedgunstig bepaald, dat de vrijdommen vastgesteld bij paragraphen *i* en *m* van art. 5 en bij art. 6 van het bestaande tolltarief (staatsblad n°. 59 van 1833) voorloopig voor 5 jaren niet toepasselijk zullen zijn op de wegen in het Westland, waarvan ten vorigen jare de verbetering door Hoogstdezelve is toegestaan.

— Donderdag avond is Zijne Exc. de minister van finantien uit 's Gravenhage teruggekeerd.

— In den *Avondbode* leest men: » De heer *W. C. Brade*, ingenieur en directeur van de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij, onze verdienstelijke landgenoot, die reeds zeer veel tot bevordering der spoorwegen hier te lande heeft toegebragt, heeft ook dezer dagen aan Z. M. concessie gevraagd tot het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg van Utrecht naar de belgische grenzen, over Vianen, Gorcum en Breda. Men verzekert dat, bijaldien het Z. M. mogt behagen die concessie te verleenen, de daartoe vereischte gelden reeds genoegzaam door eenige kapitalisten dezer hoofdstad zijn bijeengebragt. De verwezenlijking van dit ontwerp, hetwelk met vele takken van handel en nijverheid in een zoo naauw verband staat, zou ook nog dit voordeel opleveren, dat de spoorweg van Amsterdam tot Arnhem een aanzienlijker rendement zou opleveren, aangezien de communicatie op dien spoorweg, zoo van passagiers als goederen, aanmerkelijk daardoor zou worden bevorderd."

— Uit Vlissingen schrijft men van den 29sten Junij: » Eene geheel nieuwe fraaigebouwde kotter, genaamd *Noran*, stevende gisteren de haven van Vlissingen binnen; dit uitmuntend schoone vaartuig hetwelk de opmerkzaamheid van alle zeevaartkundigen tot zich trok, is een der engelsche plaisier-vaartuigen, welke men clubs-kotters noemt, en behoort aan den engelschen majoor *M. J. Mill*, welke zich met zijne familie aan boord derzelve bevond, om eenen togt op de Schelde, en van daar eene reis langs de kusten van Holland en Frankrijk, te doen."

Vorst *Leopold* is gisteren morgen met zijne gemalin en de beide Prinsen, van Brussel naar het kasteel Andennes, in het Luxemburgsche, vertrokken, van waar zij zich eenige dagen later naar Parijs zullen begeven.

— In den *Commerce belge* van gisteren leest men:

» Men zegt dat in den ministersraad van gisteren zeer belangrijke vraagstukken zijn behandeld geworden. Vóór zijn vertrek heeft de koning (vorst *Leopold*) onderscheidene punten betrekkelijk de buitenlandsche staatkunde willen vastgesteld zien. Men zegt ook dat de benoeming van burgemeester en schepenen van de stad Brussel bepaald goedgekeurd en het besluit geteekend is. Zooals te verwachten was en gelijk het ook niet anders kon zonder magne moeijelijkheden te veroorzaken, zijn de leden van het collegie in de functien die zij vóór hunne demissie bekleedden, hersteld geworden."

— De geschillen sedert lang tusschen de eerste bestuurders van den aanleg der onderscheidene spoorwegen in Belgie, de ingenieurs *Simons* en *de Ridder*, en den minister voor de openbare werken *Nothomb* bestaande, hebben eindelijk tot eene geheele breuk geleid. Op voorstel van laatstgenoemden, heeft vorst *Leopold*, almede kort vóór zijn vertrek, ll. Zondag namelijk, een besluit genomen, waarbij de onderscheidene dienstbetrekkingen met opzigt tot den spoorweg vroeger aan den ingenieur *de Ridder* toevertrouwd, aan verscheidene leden van het korps der genie worden opgedragen. Dien ten gevolge heeft de heer *Nothomb* den ingenieur *Noel* met de voltooijing van den weg van Gent naar Brugge en Ostende belast, en den ingenieur *Groetaers* aan het hoofd der dienst voor de middelen van exploitatie van den spoorweg gesteld. De heer *de Ridder* is alzoo wel niet geheel op zijde gesteld, maar men heeft zijnen werkkring aanmerkelijk beperkt.

— De belgische chef van den algemeenen staf, generaal *Hurel*, heeft in de laatstvorige week de voornaamste plaatsen en militaire posten van het Limburgsche bezocht, inzonderheid Venloo, waar hij het garnizoen in oogenschouw heeft genomen, en is over Roermond, Maseyk en Bree in het kamp van Beverloo, teruggekeerd. Na zijn vertrek van Venloo, heeft de plaatselijke kommandant aldaar eene dagorder aan de bezetting uitgevaardigd, waarin voorkomt, dat de generaal *Hurel* hem, plaatselijken kommandant, geschreven had, dat Z. M. (vorst *Leopold*) rekende op zijnen ijver activiteit en vaderlandsliefde in de krachtdadige verdediging van den hem toevertrouwden eerepost, en dat de generaal zich gelukkig achtte, van aan den koning te kunnen zeggen, dat de troepen met den besten wil waren vervuld en de bevelhebber der plaats alle maatregelen genomen had, om den goeden uitslag der belgische wapenen te verzekeren.

Na zijne terugkomst in het kamp van Beverloo, heeft de generaal *Hurel* de aldaar gelegerde troepen in oogenschouw genomen, bestaande uit 13 bataillons infanterie, 2 regimenten kavallerie en 3 artillerie batterijen.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (2 Julij) waren genoteerd: Belg. 102½ O. Met. 106¾; Sp. Ardoin 21⅝; Difered 6; Nap. r. 93⅝; Rent. L. 101¾; Certif. te Antw. 101; Braz. 80. — Wissel op Amst. ½ pCt. v. pap.

De *Provinciale Commissie der Maatschappij tot invoering der zijdeteelt in Noord-Brabant*, brengt bij deze ter kennisse van hen welke deze onderneming met hunne inteekening hebben willen vereeren, dat de Vergadering der deelgenooten dier Maatschappij, ingevolge de daarvan aan ieder inteekenaar afgezonden circulaire (met bijgevoegde Model Procuratie) is bijeengeroepen op Donderdag 12 Julij aanstaande, des voormiddags *ten half elf ure*, binnen *'s Hertogenbosch*, in het lokaal van het Provinciaal Gouvernement aldaar.

Strekkende dit berigt, om zoodanige deelgenooten welke door toeval hunne convocatie niet mogten ontvangen, in de gelegenheid te stellen dezelve nader bij de *Provisionele Kommissie* te kunnen aanvragen, daar hunne tegenwoordigheid, of die van hunne gemagtigden, zeer wenschelijk is ter bevordering dezer groote en nuttige zaak.

174ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

17de Trekking. N°. 15,186 een prijs van 1000 gld.
» 1720 een prijs van 1000 »
18de Trekking. N°. 15,484 een prijs van 1000 gld.
» 16,230 een prijs van 1000 »
» 1628 een prijs van 1000 »

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (2 *Julij*) waren genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 54¾,$\frac{13}{16}$; dito 5 pCt. 102,101⅞; Kansb. *f* 25$\frac{3}{16}$,$\frac{5}{16}$; Am. Synd. 4½ pCt. 96¼,¾,½; dito 5½ pCt. 80¼; O. I. 99$\frac{9}{16}$,⅝; Handelm. 180,181,183¾; Ards. à *£* 55,21$\frac{13}{16}$; Coup. 16½; Rusland 104¾,⅝; Roebels 68½; Met. 5 pCt. 106; Braz. 80½; Rijn-Spoorweg 108½.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.